

OBDAVČITEV ODPRAVNINE V PRIMERU ODPOVEDI POGODBE O ZAPOSLOTVI

V primerih, ko delodajalec delavcu odpoveduje pogodbo o zaposlitvi iz poslovnih razlogov ali iz razloga nesposobnosti, je dolžan delavcu izplačati odpravnino. Osnova za izračun odpravnine je povprečna mesečna plača, ki jo je prejel delavec ali ki bi jo prejel delavec, če bi delal, v zadnjih treh mesecih pred odpovedjo. Višina odpravnine je odvisna od delovne dobe, ki jo ima delavec pri delodajalcu in znaša:

- 1/5 osnove za vsako leto dela pri delodajalcu, če je delavec zaposlen pri delodajalcu več kot 1 leto do 10 let
- 1/4 osnove za vsako leto dela pri delodajalcu, če je delavec zaposlen pri delodajalcu več kot 10 let do 20 let
- 1/3 osnove za vsako leto dela pri delodajalcu, če je delavec zaposlen pri delodajalcu več kot 20 let.

Skladno z Zakonom o delovnih razmerjih (ZDR-1; UL RS, št. 21/2013) višina odpravnine ne sme presegati 10-kratnika osnove, če v kolektivni pogodbi dejavnosti ni določeno drugače.

Zakon o dohodnini (ZDoh-2; UL RS, št. 13/2011 in nad.) v 44. členu določa, da se v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja ne všteva odpravnina zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi, ki je določena kot pravica iz delovnega razmerja in je izplačana v višini in pod pogoji, ki jih določa ZDR-1, vendar največ do višine 10 povprečnih mesečnih plač zaposlenih v Sloveniji.

Neobdavčen znesek odpravnine je torej vezan na višino in pogoje, ki so določeni z ZDR-1, a je najvišji neobdavčen znesek hkrati omejen z ZDoh-2, ki odpravnino omejuje na višino 10 povprečnih mesečnih plač zaposlenih v Sloveniji.

Nadalje Zakon o prispevkih za socialno varnost (ZPSV; UL RS, št. 5/96 in nad.) določa, da od odpravnine, ki je izplačana zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov skladno z določili ZDR-1, ni potrebno plačati prispevkov za socialno varnost.

V kolikor je delavcu izplačana višja odpravnina od 10 povprečnih mesečnih plač zaposlenih v Sloveniji, se del, ki presega neobdavčen znesek všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja in se obdavči. Prav tako se od dela, ki presega neobdavčen znesek, plačajo prispevki za socialno varnost.